

Deze tekst is de vertaling van de Nederlandse tekst 'Ik wil meer weten over antibiotica' van Thuisarts.nl

ብዛዕባ ጸረ-ነፍሳትን ተጻዋርነትን ዝያዳ ክፈልጥ ይደልዩ እዩ

ብሓጻሩ

- ጸረ-ነፍሳት ብባክተርያ ንዝሰዕብ ነጅሪ ዝፍውሱ መድሃኒታት እዮም።
- ሓዲ ዓይነት ጸረ-ነፍሳት ብዙሕ ጊዜ ምውሳኔ፣ ነቲ ባክተርያ ዘይሰምዖ ክገብሮ ይኽእል እዩ። እዚ ተጻዋርነት ተባሂሎ ይጽዋዕ።
- ስለዚ ዝተወሰዱ ጸረ-ነፍሳት ደጋም ኣንጻር እዚ ባክተርያ ኣይሕግዙን እዮም።
- ጸረ-ነፍሳት ብግቡኣ ኣገባብ ተጠቐሙ። እዚ ነቲ ባክተርያ ዘይሰምዖ ካብ ምኃን ይከላኸል።

ቪድዮታት

ነዚ ቪድዮ ኣውርጾ ማለት ዳውንሎድ ግበሮ (www.thuisarts.nl/antibiotica/ik-wil-meer-weten-over-antibiotica-en-resistentie)

ጸረ-ነፍሳት እንታይ እዮም?

ጸረ-ነፍሳት ብባክተርያ ንዝሰዕብ ነጅሪ ብጽቡቕ ንምፍዋስ ዝሕግዙ መድሃኒታት እዮም። ጸረ-ነፍሳት ንኹሎም ዓይነት ነጅሪታት ንምፍዋስ ግን ኣይሰርሑን እዮም።

ዝተፈላለዩ ዓይነታት ነጅሪታት ኣለዉ፡

- እቶም ዝበዘሙ ነጅሪታት ብቫይረስ ዝሰዕቡ እዮም፣ ከምበዓል ሰዓል ወይ ፖንጎ፡፡
- ገሊኦም ነጅሪታት ብባክተርያ ዝሰዕቡ እዮም፣ ከምበዓል ነጅሪ ሳንቡእ፣ ነጅሪ ፍሕኛ ወይ ገሊኦም ብጽታዊ ርክብ ዝመሓላለፉ ሕማማት።
- ሓዲ ሓዲ ጊዜ ነጅሪ ብቫይረስ ይጅምር፣ ብጅሕራት ድማ ጸረ-ነፍሳት ባክተርያ ይውሰኹ። እዚ ንኣብነት ኣብ ነጅሪታት ናይ ጎረሮ፣ ሳንቡእ፣ እዝኒ ወይ ዓይኒ ከጋጥም ይኽእል። እንተድኣ ባክተርያ እውን ተወሲኹዎ ኣቲ ነጅሪ ዝበኣሰ ይኸውን። ስለዚ መብዛሕትኦ እዋን ኣቲ ረሰኒ ዝለዓለ ይኸውን። ወይ ኣቲ ረሰኒ ድሕሪ ሒዲት መዓልቲታት ብዘይ ረሰኒ ኣደገኛ ይምለስ።

ጸረ-ነፍሳት ብኸመይ ይሰርሑ

ጸረ-ነፍሳት ብባክተርያ ንዝሰዕብ ነጅሪ ጽቡቕ ይሰርሑ እዮም።

ነቶም ባክተርያ ይቐትልዎም ወይ ንኸይባዘሙ ደው የብልዎም።

ጸረ-ነፍሳት ከምበዓል ሰዓል ወይ ፖንጎ፡፡ ንዝኣመሰሉ ብቫይረስ ንዝሰዕብ ነጅሪ ኣይሰርሑን እዮም።

ስለዚ በዚ ምኽንያት ሓኪም ጸረ-ነፍሳት ኣይህብን እዩ።

ብዙሓት ዝተፈላለዩ ዓይነታት ጸረ-ነፍሳት ኣለዉ። ንኣብነት ፐንሲሊን [penicilline]።

ነፍሰመከፍ ዓይነት ጸረ-ነፍሳት ኣንጻር ካልኦት ባክተርያ ይሰርሑ።

ባክተርያ ዘይስምም (ተጻወርቲ) ደኹኑ እዮም

እንተኛኣ ጸረ-ነፍሳት ኣንጻር ባክተርያ ብዙሕ ግዜ ኣብ ጥቕሚ ውዒሎም፡ እዚ ባክተርያ ተጻዋርነት ከጥርይ ይኸኸል እዩ፡፡ (www.thuisarts.nl/bacteriën-die-ongevoelig-zijn-voor-antibiotica) ስለዚ እዞም ጸረ-ነፍሳት ደጊም ነዚ ባክተርያ ኣይስምዕዎን እዮም፡፡ ብኸምዚ ዝኣመሰለ ዘይስምም ባክተርያ ነገራት ምስዘገግጥሙም፡ እዞም ጸረ-ነፍሳት ደጊም ኣይሕግዙምን እዮም፡፡ ባዚ ምኽንያት ድማ ብኸቢድ ክትሓሙ ትኸእሉ ኢኹም፡፡ ሓዲ ሓዲ ግዜ ካልኦት ዓይነት ጸረ-ነፍሳት ገና ክሕግዙ ይኸኸሉ እዮም፡፡

ባክተርያ ቀጻሊ ተጻዋርነት እናጥረዩ ደኹዱ ኣለዉ፡፡ እዚ ዝኾነሉ ምኽንያት ድማ፡ ኣብ ዓለም ጸረ-ነፍሳት ብሓቂ ኣኖላይነት ዘይብሎም ክነሰም ሙብዛሕትኡ ግዜ ስለ ዝውሰዱ እዮ፡፡ ንኣብነት ኣብ ገሊኡን ሃገራት ጸረ-ነፍሳት ብዘይ ናይ ሓኪም ትእዛዝ ወረቐት ክግዝኡ ይኸኸሉ እዮም፡፡

ዘይስምም ባክተርያ

MRSA-ባክተርያ ሓዲ ኣብነት ናይ ዘይስምም ባክተርያ እዩ፡፡

ብዙሓት ጸረ-ነፍሳት ኣንጻር እዚ ባክተርያ ደጊም ኣይሕግዙን እዮም፡፡

ኣብ ወጻኢ ሃገር ኣብ ሆስፒታል ዝተሓከሙ ሰባት፡ ሓዲ ሓዲ ግዜ ነዚ ባክተርያ ምስኦም ተማሊኦም ናብ ኔዘርላንድ ይመጽኡ እዮም፡፡

ኣብ ወጻኢ ሃገር ኣብ ሆስፒታል ተሓኪምኩም ዲኹም፡ (www.thuisarts.nl/bacteriën-die-ongevoelig-zijn-voor-antibiotica/ik-ben-in-buitenland-in-ziekenhuis-geweest) ከምኡ ኸውን ኣብ ውሽጢ ሓዲደት ኣዋርሖ ኣብ ኔዘርላንድ ናብ ሆስፒታል ክትከዱ ኣለኩም ዲኹም? ስለዚ መጀመርያ MRSA-ባክተርያ ዘለኩም ምዃንኩምን ዘይምዃንኩምን ቍጽጽር ክገበረልኩም እዩ፡፡

ኣነ ጸረ-ነፍሳት ንባክተርያ ዘይስምም ካብ ምዃን ብኸመይ እክላኸል?

ጸረ-ነፍሳት ብግቡኣ ኣገባብ ወሓጡ፡፡ እዚ እቲ ባክተርያ ጸረ-ነፍሳት ዘይስምም ካብ ምዃን ይከላኸል፡፡

ስለዚ ነዚኦም ዝሰዕቡ ነጥቢታት ኣስተውዕሉኹም፡

- ነቶም ጸረ-ነፍሳት ኣብቲ ናይ ሓኪም ትእዛዝ ወረቐት ዝተጠቐሱ ሰዓታት ውሰድዎም፡፡
- ባዕልኹም ጸረ-ነፍሳት ምውሳድ ብፍጹም ደው ኣይተብሉ፡ የግዳስ ምስ ሓኪምኩም ተመያዩ፡፡
- ናይ ቀደም ተረፍ ጸረ-ነፍሳት ኣይትጠቀሙ፡ ናይ ባዕልኹም ዝነበሩን ናይ ካልኦት ሰባት ኸውን፡፡
- ኣብ ወጻኢ ሃገር ብዘይ ናይ ሓኪም ትእዛዝ ወረቐት ክግዝኡ ዝኸኸሉ ጸረ-ነፍሳት ኣይትውሰዱ፡፡ ኣብቲ ዘለኹም ሃገር መጀመርታ ናብ ሓኪም ኪዱ፡፡

ብዛዕባ ጸረ-ነፍሳት ዝያዳ ሓበሬታ?

ብዛዕባ ጸረ-ነፍሳት ዝያዳ ሓበሬታ ኣብ RIVM (www.rivm.nl/antibioticaresistentie) ክትረኽቡ ትኸእሉ ኢኹም፡፡

ኣብ apotheek.nl (www.apotheek.nl/zorg-van-de-apotheker/uw-apotheker-geeft-antwoord/antibiotica) ብዛዕባ መድሃኒታት ዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኸእሉ ኢኹም፡፡ ብዛዕባ ኣጠቓቕማ መድሃኒትኩም ምስ ናትኩም ሓኪምን ባዕል-ሞያ ቤት-መድሃኒትን ተዘራረቡ፡፡

ይህን ኣኒሚሽን ኣውርድ (www.youtube.com/watch?v=2cg4Fy9ticw)